

שֶׁל חֲדוּה יֵצֵא יְסוּד הָעוֹלָמִים וְנִקְרָא מוֹסֵף. מִכָּאן יֵצְאוּ כָּל הַצְּבָאוֹת לְמִטָּה וְרוּחוֹת וְנִשְׁמוֹת קְדוֹשׁוֹת בְּסוּד יְהו"ה צְבָאוֹת, אֶל אֱלֹהֵי הַרוּחוֹת.

לַיְלָה אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ מֵצַד שֶׁל הַשָּׁמַיִם מֵאוֹתוֹ חֲשֵׁף. וּבְגִלְל שְׂפָאוֹת אוֹתוֹ הַחֲשֵׁף לְהַתְּכַלֵּל בְּיָמִין וְנִחְלַשׁ כְּחוֹ, הַתְּפַשֵּׁט מִמֶּנּוּ הַלְּיָלָה הַזֶּה. כְּשֶׁמִּתְחִיל לְהַתְּפַשֵּׁט הַלְּיָלָה הַזֶּה כְּשֶׁעֲדִין לֹא הִסְתִּיִם, אוֹתוֹ חֲשֵׁף נִכְנָס וְנִכְלָל בְּיָמִין, וְהַיָּמִין אוֹחֵז אוֹתוֹ וְנִשְׁאָר בַּחֲסָרוֹן הַלְּיָלָה הַזֶּה. וְכִמוֹ שְׂפָאוֹת הַחֲשֵׁף לְהַתְּכַלֵּל בְּאוֹר, כִּף הַלְּיָלָה תִּפְאוֹתוֹ לְהַתְּכַלֵּל בְּיוֹם. הַחֲשֵׁף גֹרֵעַ אוֹרוֹ, וְלִכְּן הוֹצִיא דְרָגָה בַּחֲסָרוֹן וְלֹא בְּאוֹר. הַחֲשֵׁף לֹא מְאִיר, אֲלֹא כְּשֶׁנִּכְלָל בְּאוֹר. לַיְלָה שִׁיּוּצָא מִמֶּנּוּ לֹא מְאִיר אֲלֹא כְּאִשֶׁר נִכְלָל בְּיוֹם. חֲסָרוֹן הַלְּיָלָה לֹא מְשַׁתְּלֵם אֲלֹא בְּמוֹסֵף. מֵה שְׁנוֹסֵף כָּאֵן - נִגְרַע כָּאֵן.

בְּמוֹסֵף הִיָּה בּוֹ סוּד שֶׁל הַנִּקְדָּה הָעֲלִיּוֹנָה וְסוּד שֶׁל עֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי כְּכֹל הַצְּדִידִים, וְלִכְּן נוֹסְפוּ בּוֹ שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת. בְּלַיְלָה נִגְרָעִים מִמֶּנּוּ שְׁנֵי אֵלֶּה, וְאֵז קָרָא כְּתוּב וַיִּקְרָא, וְנִגְרַע מִמֶּנּוּ וַי"ו, וְכְתוּב קָרָא לַיְלָה. כָּאֵן סוּד שֶׁל שְׁבַעִים וּשְׁתֵּים אוֹתִיּוֹת חֲקוּקוֹת שֶׁל פֶּתֶר עֲלִיּוֹן.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וְגו'. כָּאֵן בְּפֶרֶט הַסּוּד לְהַפְרִיד בֵּין מַיִם עֲלִיּוֹנִים לְתַחְתּוֹנִים בְּסוּד הַשָּׁמַיִל. ^(נ"א)

^(וּבְרָאָה) כָּאֵן מִחֲלֻקַּת בְּסוּד הַשָּׁמַיִל. שְׂעַד כָּאֵן סוּד הַיָּמִין הוּא, וְכָאֵן הוּא סוּד הַשָּׁמַיִל, וְלִכְּן הִרְבּוּ מִחֲלֻקַּת ^(בין) בְּגִלְל זֶה לַיָּמִין. הַיָּמִין הוּא שְׁלֵמוֹת הַכֹּל, וְלִכְּן בְּיָמִין כְּתוּב הַכֹּל, שְׁתֵּרֵי בּוֹ תְלוּיָה כָּל

סְטָרִין בְּחֲדוּה דְכָלָא בִּיה. וַיְמַהְיֶה תוֹסֵפֶת דְּחֲדוּה נְפִיק יְסוּדָא דְעֲלָמִין וְאִקְרִי מוֹסֵף. מִהֲכָא נִפְקִין כָּל חֲיִילִין לְתַתָּא וְרוּחִין וְנִשְׁמָתִין קְדִישִׁין בְּרִזָּא יְהו"ה צְבָאוֹת, אֶל אֱלֹהֵי הַרוּחוֹת.

לַיְלָה אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ, מִסְטָרָא דְשָׁמַיִלָא מַהְיֶה חֲשֵׁף. וּבְגִין דְּהוּא חֲשֵׁף תִּיאוּבְתִיָּה לְאַתְּכַלֵּלָא בְּיָמִינָא וְחֲלַשׁ תוֹקְפִיָּה, אֲתַפְּשֵׁט מִנִּיהָ הָאִי לַיְלָה. כִּד שְׂאִרֵי לְהַתְּפַשֵּׁטָא הָאִי לַיְלָה עַד לֹא אִסְתִּיִם, הוּא חֲשֵׁף עָאֵל וְאַתְּכַלֵּל בְּיָמִינָא וְיָמִינָא אַחִיד לִיה, וְאַשְׁתָּאר בְּגִרְעוֹ הָאִי לַיְלָה. וְכִמָּה דְחֲשֵׁף תִּיאוּבְתִיָּה לְאַתְּכַלֵּלָא בְּאוֹר הַכִּי לַיְלָה תִּיאוּבְתִיָּה לְאַתְּכַלֵּלָא בְּיוֹם. חֲשֵׁף גֹרֵעַ נְהוּרִיָּה, וּבְגִין כִּף אִפִּיק דְרָגָא בְּגִרְעוֹ וְלֹא בְּנְהִירוֹ. חֲשֵׁף לֹא נְהִיר אֲלֹא כִּד אֲתַכְלִיל בְּאוֹר. לַיְלָה דְנִפְק מִנִּיהָ לֹא נְהִיר אֲלֹא כִּד אֲתַכְלִיל בְּיוֹם. גִּרְעוֹ דְלַיְלָה לֹא אִשְׁתְּלִים אֲלֹא בְּמוֹסֵף. מֵה דְאַתוֹסֵף הֲכָא גֹרֵעַ הֲכָא.

בְּמוֹסֵף הָוָה בִּיה רִזָּא דְנִקְוֵדָה עֲלָאָה וְרִזָּא דְעֲמוּדָא דְאֲמֻצָּעִיתָא כְּכֹל סְטָרִין, וּבְגִין כִּף אֲתוֹסֵף בִּיה תְרִין אֲתוּוֹן. בְּלַיְלָא גִרְעוֹ בִּיה אֲלִין תְרִין. כִּדִּין קָרָא כְּתִיב וַיִּקְרָא וְנִגְרַע מִנִּיהָ וַי"ו וְכְתִיב קָרָא לַיְלָה. הֲכָא רִזָּא דְשָׁמָא דְשְׁבַעִין וְתְרִין אֲתוּוֹן גְּלִיפָא דְכְתָרָא עֲלָאָה:

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וְגו', הֲכָא בְּפֶרֶט רִזָּא לְאַפְרָשָׁא ^(בין) מִיִּין עֲלָאִין לְתַתָּאִי ^(לְתַתָּאִין) בְּרִזָּא דְשָׁמַיִלָא. ^(נ"א) וְאַחֲבָר) הֲכָא מִחֲלוּקַת בְּרִזָּא דְשָׁמַיִלָא. דְעַד הֲכָא רִזָּא דְיָמִינָא הוּא, וְהֲכָא הוּא רִזָּא דְשָׁמַיִלָא, וּבְגִין כִּף אִסְגִּיאוֹ מִחֲלוּקַת ^(נ"א בין) בְּגִין דָּא לְיָמִינָא. יָמִינָא

השלמות. כשמתעורר שמאל, מתעוררת מחלקת, ובאותה מחלקת מתחזקת אש הרגז, ויוצא ממנה מאותה מחלקת גיהנם. וגיהנם מתעורר בשמאל ונדבק. חכמתו של משה, בזה הסתפל ובמעשה בראשית השגיח התבונן. במעשה בראשית היתה מחלקת שמאל עם ימין, ובאותה מחלקת שהתעורר בו השמאל, יצא בו גיהנם ונדבק בו. העמוד האמצעי שהוא יום שלישי, נכנס ביניהם והפריד המחלקת והספים לשני צדדים. וגיהנם ירד למטה. ושמאל נכלל בימין, והיה שלום בכל.

כמו זה מחלקת קרח באהרן, שמאל בימין. הסתפל משה במעשה בראשית. אמר לי, ראוי להפריד מחלקת בין ימין ושמאל. השתפל להספים ביניהם. ולא רצה השמאל, והתחזק קרח בחזקו. אמר, ודאי גיהנם בפת של המחלקת שמאל צריך להתדבק [למעלה ולהכלל בימין] הוא לא רצה להתדבק למעלה ולהכלל בימין, ודאי ירד למטה בכח הרגז שלו. ועל זה לא רצה קרח להספים מחלקת זו ביד משה, בגלל שלא היה לשם שמים, ולא חשש לכבוד שלמעלה והכחיש מעשה בראשית. כיון שראה משה שהכחיש מעשה בראשית ונדחה הוא החוצה, אז ויחר למשה מאד. ויחר למשה - על שהכחישו אותו שלא הסכים לאותה מחלקת. מאד - על שהכחישו מעשה בראשית. ובכל הכחיש קרח - במעלה ובמטה, שפתוב (במדבר כו) בהצותם

איהו שלימא דכלא, ובגין כך בימינא כתיב כלא דהא ביה תלייא כל שלימו. כד אתער שמאלא אתער מחלוקת. ובההוא מחלוקת אתתקף אשא דרוגזא ונפיק מניה מההוא מחלוקת גיהנם. וגיהנם בשמאלא אתער ואתדבק.

חכמתא דמשה בהא אסתפל ובעובדא דבראשית אשגח. בעובדא דבראשית הוה מחלוקת שמאלא בימינא, ובההוא מחלוקת דאתער ביה שמאלא נפק ביה גיהנם ואתדבק ביה. עמודא דאמצעיתא דאיהו יום תלייתאי עאל בינייהו ואפריש מחלוקת ואספים לתרין סטרין. וגיהנם נחית לתתא. ושמאלא אתפליל בימינא והוה שלמא בכלא.

בגוונא דא מחלוקת קרח באהרן שמאלא בימינא. אסתפל משה בעובדא דבראשית. אמר לי אתחזי לאפרשא מחלוקת בין ימינא לשמאלא. אשתדל לאספמא בינייהו. ולא בעי שמאלא ואתקף קרח בתוקפיה. אמר ודאי גיהנם בתוקפא דמחלוקת שמאלא אצטריו להתדבקא (ס"א לעילא ולאסתפללא בימינא) הוא לא בעי להתדבקא לעילא ולאסתפללא בימינא, ודאי יחות לתתא בתוקפא דרוגזא דיליה.

ועל דא לא בעי קרח לאספמא האי מחלוקת בינא דמשה בגין דלא הוה לשם שמים ולא חייש ליקרא דלעילא ואפחיש עובדא דבראשית. כיון דחמא משה דהוה מפחיש עובדא דבראשית ואתדחא איהו לבר, כדיון ויחר למשה מאד.

ויחר למשה על דאפחישו ליה דלא אספים ההוא מחלוקת. מאד על דאפחישו עובדא דבראשית. ובכלא אפחיש (דף פ"ג ע"ב) קרח בעילא